

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaeley Bejčkové a soudce Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **Ing. L. A.**, zast. advokátkou Mgr. Terezou Ječnou, Štefánikova 1347, Mladá Boleslav, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Pardubický kraj**, Boženy Němcové 2625, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2021, čj. 1262550/21/2808-00540-609420, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 5. 5. 2022, čj. 52 Af 50/2021 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V nyníjší věci řeší NSS skutkovou otázku přiměřenosti průběhu daňové exekuce.

[2] Žalobce (stěžovatel) měl u finančního úřadu (žalovaného) nedoplatek na úrocích z prodlení u daně z příjmu fyzických osob a DPH ve výši 892 000 Kč. O těchto nedoplatcích žalovaný vyrozuměl stěžovatele 21. 5. 2021 a upozornil ho, aby nedoplatek do 20 dnů připsal na účet žalovaného (§ 153 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu). Stěžovatel nereagoval, žalovaný proto 14. 6. 2021 zahájil daňovou exekuci na všech bankovních účtech stěžovatele. Na bankovních účtech nebyly dostatečné prostředky k uhrazení dluhu. Žalovaný zřídil zástavní právo k nemovitosti ve společném jmění stěžovatele a jeho manželky (§ 170 odst. 1 daňového řádu). Stěžovatel 22. 6. 2021 uplatnil námitku proti exekučním příkazům (§ 159 daňového řádu), kterou však žalovaný dne 29. 6. 2021 zamítl. V mezidobí stěžovatel uhradil nedoplatky na obou daních a 23. 6. 2021 proto žalovaný zrušil jak zástavní právo k nemovitosti, tak zastavil exekuce.

pokračování

[3] Stěžovatel se proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2021 bránil u krajského soudu. Stěžovatel uplatňoval v žalobě obdobné důvody jako před žalovaným, především tvrdil, že žalovaný prý nedodržel zásadu přiměřenosti (§ 5 odst. 3 daňového řádu). Krajský soud dospěl k tomu, že správce daně postupoval přiměřeně. Zástavní právo k nemovitosti slouží zajištění daně, zatímco daňová exekuce na bankovních účtech k vymáhání daně. Správce daně proto mohl učinit oba úkony zároveň. Exekuce peněžních prostředků je méně invazivní než zpeněžení nemovitosti.

[4] Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Rovněž v kasační stížnosti jinými slovy opakuje tutéž argumentaci jako před krajským soudem. Vydání exekučních příkazů na bankovní účty nebylo přiměřené. Zaplacení daně bylo dostatečně zajištěno zástavním právem k nemovitosti. Postihnutí účtů bylo nejzávažnějším zásahem do stěžovatelova vlastnického práva a práva podnikat a mělo nejintenzivnější dopad. Stěžovatel odkazuje na rozsudek ze dne 28. 3. 2019, čj. 2 Afs 392/2017 - 48, *Wassa*, a náleze ze dne 2. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1611/07 (sám sice uznává, že tato rozhodnutí měla jiný skutkový základ, nicméně obecné principy správy daní platí i zde). Proto měl být minimalizován zásah do jeho práv a výběr daní měl být učiněn přiměřeně. Nakonec stěžovatel znovu upozorňuje na to, že daň a penále zaplatil dobrovolně a nečinil nic, co by nasvědčovalo tomu, že nezaplatí ani úrok z prodlení.

[5] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout. Upozorňuje na to, že k nemovitosti bylo již dříve zřízeno další zástavní právo, které mělo před zástavním právem správce daně přednost. Bylo tak nejisté, jak vysoká částka by případně připadla na pohledávku správce daně.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] NSS souhlasí se závěry krajského soudu. Jak správně krajský soud uvedl v bodě 12 rozsudku, zástavní právo a daňová exekuce plní různý účel. Zřízení zástavního práva slouží k zajištění daňového dluhu (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2021, čj. 7 Afs 13/2020 - 39, bod 14). K samotnému *vymáhání* daně slouží jiné nástroje, mj. daňová exekuce z bankovního účtu využítá i v tomto případě. Jedná se tak o dva různé instituty s jiným účelem. Jejich souběžné použití zákon nezakazuje (srov. rozsudek ze dne 7. 1. 2021, čj. 8 Afs 73/2019 - 84, body 29 a 30).

[8] Stejně tak byl tento postup přiměřený. Správce daně má povinnost volit nejmírnější prostředek, který ale ještě vede k efektivnímu výběru daně. Jak NSS vysvětlil výše, zástavní právo k nemovitosti je zajišťovacím instrumentem, není ekvivalentem exekuce na bankovních účtech. Žalovaný proto musel činit další kroky, které povedou k efektivnímu výběru daně. Pokud snad stěžovatel naznačuje, že měl správce daně přistoupit rovnou k exekuci nemovitosti (nikoli jen k jejímu zastavení), pak by se naopak jednalo o závažnější zásah, než jakým byla exekuce prostředků na účtech. Zabavení peněz na účtech stěžovatele je přiměřenějším zásahem do vlastnictví než prodej nemovitosti ve společném jmění manželů, jejíž hodnota násobně převyšovala dlužnou částku. Nařízení exekuce prodejem nemovitosti je krajní možnost, ke které má správce daně přistoupit, pokud nejsou žádné jiné způsoby výkonu rozhodnutí možné (rozsudek ze dne 21. 9. 2021, čj. 8 Afs 27/2018 - 55, *ELEKTRA PV*, bod 33 a 34).

[9] Stěžovatel má pravdu, že soudní rozhodnutí, na která odkazuje, se týkala velmi odlišných případů: ve věci 2 Afs 392/2017, *Wassa*, NSS řešil exekuci zajišťovacích příkazů vydaných *na dosud nestanovenou daň*, Ústavní soud v nálezu I. ÚS 1611/07 řešil *daň z nemovitosti, kterou zákon výslovně nepředpokládal*. Z těchto rozhodnutí, s nimiž se NSS samozřejmě ztotožňuje, lze pro tuto věc použít jen základní princip přiměřenosti postupu při výběru daní (§ 5 odst. 3 daňového řádu), tento princip však nikdo nezpochybňuje.

[10] Stěžovatel nemá pravdu, že by soud opomněl námitku, že stěžovatel dříve hradil dluhy dobrovolně – viz body 15 a 16 rozsudku. Žalovaný nejprve stěžovatele varoval, že mu hrozí exekuce, pokud dluh nezplatí. Stěžovatel na to nereagoval, jeho první reakce přišla až po nařízení exekuce. Jiné nedoplatky stěžovatel zaplatil dobrovolně, nyní to však neudělal.

[11] Ani tato poslední námitka proto není důvodná.

[12] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a nemá proto právo na náhradu řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady vymykající se jeho běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. listopadu 2022

Zdeněk Kühn
předseda senátu